

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foi.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foi.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pre lungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; car' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiiu, 28 Martie st. v.

E lucru de mirat, că Românii, un atât de important factor în viața statului ungar, timp de douăzeci de ani au stat în opozițiune, fără-că să fi făcut vre-odată încercarea de a se pune în înțelegere cu celelalte „naționalități“ din țările coroanei ungare și cu adversarii de preste Laita ai actualului guvern din Budapesta.

Un singur lucru poate să explice această isolare a Românilor: temerea, pe care o inspiră preponderanța elementului slavon.

Încungiurați din toate părțile de popoare slavone, care stau în legătură unele cu altele, Românii sunt cuprinși de sentimentul, că odată, după-ce aceste popoare se vor fi dezvoltat, vor avé să susțină o luptă foarte grea pentru susținerea individualității lor naționale și că în lupta aceasta Maghiarii vor trebui să fie cel mai apropiat aliat al lor.

În același timp Maghiarii îi despart pe Români de masele mari ale poporului german, și câtă vreme există poporul maghiar, Românii nu pot să se teamă de o cutropire germană.

Ca oameni prevăzători, Românii nu au voit dar' să se unească cu Slavii contra Maghiarilor, căci interesele lor naționale cereau, ca Slavii să nu se ridice deasupra. Sperau, că în cele din urmă Maghiarii vor înțelege și ei, că nu trebuie nici să-i slăbească pe Români, nici să facă imposibilă ori-și-ce alianță cu dînșii. Sperau însă mai ales, că din cercurile hotărâtoare ale monarhiei se va da impulsione pentru o politică de apropiere între Români și Maghiari.

Din toate cele ce s'au petrecut în cei din urmă douăzeci de ani rezultă cu multă siguranță, că Maghiarii sunt susținuți în actuala lor pozițiune de către Germanii din țările de preste Laita, ba poate chiar și de către cei din imperul german, și sunt susținuți tocmai fiindcă îi combat în mod aprig pe Slavi. E însă întrebare, dacă Maghiarii, ei singuri, sunt destul de tari, ca să poată continua cu succes lupta contra Slavilor. Dacă nu sunt, trebuie să li se dea chiar aici în țeară aliați, ear' acestia nu pot să fie decât Germanii și Românii, pentru care lupta contra Slavilor e deasemenea o cestiune de existență națională.

Era dar' rezonabilă politica acelora, care stăruiau ca Românii să rămână în rezervă, sperând că mai curând ori mai târziu Maghiarii fie de bună voie, fie în urma unei impulsii primite dela susținătorii lor, vor inaugura o politică de apropiere.

Speranța aceasta nu s'a realizat și din zi în zi realizarea ei pare tot mai puțin probabilă. Astfel încetul cu încetul ni se revelează o ordine de idei cu totul nouă. Nu avem decât să urmărim cu luare aminte evenimentele ce se petrec, pentru-ca să primim convingerea, că Maghiarii nu numai combat contra Slavilor, ci slăbesc totodată și monarhia habsburgică. O simțim aceasta noi, care stăm aici, departe de cercurile

hotărâtoare ale monarhiei; cu atât mai virtos o vor fi simțind dar' aceia, care sânt aproape de acele cercuri ori fac — poate — chiar parte din ele. Și dacă așa este, atunci resonul de stat nu e ca Maghiarii să se întărească prin alianțe, ci ca ei încetul cu încetul să fie izolați, pentru-ca să devină inofensivi.

În țările de preste Laita foarte în curând s'au grupat toate elementele contra Germanilor. Îi găsim în această grupare atât pe Români, cât și pe Italiani, ba găsim chiar o parte însemnată din Germani. Acestia nu de bună voie, ci siliți de împregiurări au făcut și fac cauză comună cu Slavii. Germanii nu au știut să adune împregiurul lor toate elementele dispuse a combate contra Slavilor, astfel nu numai au rămas izolați, dar' s'au și desbinat ei între dînșii și au făcut, ca desvoltarea elementelor slave să fie o cestiune de conservare pentru monarhie. Astăzi toți cei-ce țin, ca monarhia să fie puternică, fie ei chiar Germani, servesc cauza preponderanței slavone.

Tot astfel se pregătesc spiritele și în țările coroanei ungare. Cu cât mai mult se agită Maghiarii pentru independența Ungariei și pentru crearea unei armate naționale maghiare, cu atât mai stăruitor se impune organizarea tuturor elementelor nemaghiare, care nu au nici un interes de a slăbi monarhia.

Și sânt între aceste elemente unele, cele germane și cele române, care nu fac bucurios cauză comună cu Slavii: vorba e, ca să fie silite, — și sila li-o fac Maghiarii ei înșiși.

Trebuie deci să se deprindă și Românii cu gândul, că mai curând ori mai târziu nu le va rămâne decât să facă cauză comună cu compatrioții lor slavi, pentru-că numai așa vor pute, precum se vede, să-și creeze aici în patria lor o pozițiune suportabilă.

Speranța, că în cele din urmă tot se va produce o apropiere între Români și Maghiari, devine din zi în zi mai ilusorie. O recunoaștem aceasta chiar și noi, care abia acum un an susțineam în

toată sinceritatea și cu toată hotărârea, că va trebui să se inaugureze politica de apropiere, o recunoaștem și le dăm dreptate acelora, care erau atunci și sânt cu atât mai virtos astăzi de părerea, că Maghiarii sânt împinși contra Românilor tocmai pentru-ca să-i silească pe acestia a face cauză comună cu Slavii. — Și ni-e greu să credem, că Maghiarii se vor mai pute întoarce din calea, pe care au fost împinși.

Revistă politică.

Sibiiu, 28 Martie st. v.

Delegații guvernului român au părăsit Viena din nou fără de a se fi efectuat convenția comercială între Austro-Ungaria și România. Diferențele ce sânt încă a se complana sânt destul de însemnate. Eată ce scrie în această privință „Neue Freue Presse“:

În cestiunea convenției veterinare a făcut Austro-Ungaria concesii foarte extinse și în această privință se pare, că se va și pute ajunge la o înțelegere. Dar' față cu cestiunile vamale nu prea dovedesce România prevenire corespunzătoare. România voesce să-și rezerveze pentru tariful seu autonom vre-o câteva articole foarte importante pentru exportul austriac, și în special față cu industria de casă din Ardeal și din Bucovina se arătau delegații românii cam respingători și se provocau la lipsa de instrucțiuni. Acesta e stadiul momentan al lucrurilor, și el la nici o întemplantă nu e prea favorabil. Continuarea războiului vamal ar produce ruina economică al României; aceasta însă nu ne poate consola pentru perderile, ce le vor îndura totodată importante interese austriace. Ce e drept, oficiioasele noastre sânt foarte războinic dispuse, și în Pesta se pare că agrarii ar dori încă prea tare să nu aibă nici un rezultat negocierile convenționale, dacă nu s'ar validita considerațiuni politice cu privire la interesele Ardealului. Cu toate aceste noi încă nu credem, că România va face agrarilor nostri plăcerea, de a produce rumperea din cauza unor mici industrii, ce trebuie încă de aci înainte create. Pentru România este prea mult de riscat, și cei din Bucuresci sânt cu mult mai prudenți ca să nu vadă, că Austro-Ungaria voesce de astădată o înțelegere și din motive politice. Și aici și în Pesta lucrează nisce curente puternice în contra convenției și cu toate aceste negocierile se continuă cu multă stăruință, pentru-că

Foiața „Tribunei“.

Agata Bărsescu.

Budapesta, 6 Aprilie n.

De un timp încoace se audia mereu, că artista română dela „Burgteatrul“ din Viena, d-șoara Agatha Bărsescu va ospita la teatrul german din capitala Ungariei. Nici una însă din foile din loc nu întăreau această veste. Abia în săptămâna trecută vre-o câteva au avut bunăvoința a aduce la cunoștință publică, că artista, din pricina unei boale, nu va pute să vină. Ba una din ele, nu mai departe decât cu două zile înainte de a sosi aici aflate, că în momentul când s'a suit în trăsură cu care voia să meargă la gară ca să plece încoace, a alunecat și și-a scrintit un picior. Și ca lucrul să fie deservit despre sosirea dînsei în Pesta nici o singură foie, ear' despre pășirea din 4 a lunii curente numai una singură a luat notiță, dar' și aceasta numai cu gura de jumătate și abia în trei șire.

Ce va fi fost cauza acestei atitudini a presei din capitală, e greu de înțeles, dar' că înțelegere a fost între înaintea stătătorii ei, reese de sine. Că n'ar fi avut scire exactă despre angajamentul de ospitare nu se poate admite, pentru-că scorniturile ivite în ajutorul sosirii dovedesc contrarul. Apoi și altcum știut este, că presa maghiară, atât de zeloasă în minușități,

se ocupă foarte bucurios chiar și cu lucruri mai neînsemnate decum este cel din cestiune.

Cauza este de a se căuta, după părerea noastră, cu totul în altă parte. Ea este de a se căuta mai ales în împregiurarea, că teatrul german, care este un spin în ochii șovinistilor, trebuie împedecat cu ori-ce preț în ridicarea vamei și a numelui seu, și că Maghiarilor nu trebuie să li se dea ocaziune de a afla, că Românii au stele, cari luminează și preste hotarele țării lor.

Că aceste coniecturi sânt întemeiate, este de sine înțeles, îndată-ce ne vom aduce aminte de măsurile de tristă aducere aminte, ce se luaseră înainte de aceasta cu vre-o 6 ani, în privința sistării teatrului german de aici, și îndată-ce vom cugeta la dragostea ce la tot pasul o dovedesc Maghiarii față cu Românii. Așadar doriința de a împedeca unicul institut cultural german, ce se mai află în capitala Terii-Unguresci, în desvoltarea lui și ura nedumerită, dîlnic manifestată față cu elementul român sânt cauzele, cari au determinat atitudinea presei maghiare față cu ospitarea la teatrul german din loc a artistei române.

Dar' au trecut vremile când astfel de apucături puteau să rămână neînțelese. Astăzi, mulțumită nechibzuinței maghiare, am ajuns de le prea înțelegem. Adevărat, că tocmai la atâta lipsă de tact și de politeță, câtă a dovedit de astădată presa maghiară, nu ne-am așteptat, dar' sincer vorbind, de surprins nu ne-a surprins.

Ca oameni, cari trăim de ani între Maghiari și le cunoaștem firea și inima, eram gata să vedem chiar și mai mult.

Ceea-ce ne-a surprins dar' este curagiul domnișoarei Bărsescu, curagiul de a se ivi pe o scenă din Budapesta. Cu greu cred, că s'ar afla a doua artistă de calibrul așa greu, care ar risca atât de mult. Căci risic, și încă mare risic este, când o artistă se hotărăse să se producă înaintea hotărâților dușmani ai neamului, din care face parte. Împregiurarea, că dînsa a jucat odinioară în capitala Germaniei, și că este favorita Vienezilor încă nu era de ajuns titlu la o astfel de rezoluție, pentru-că ura nu recunoașce nici odată vrednicia aceluia, împotriva căruia se îndreaptă.

Ne este încă în proaspătă memorie întimpinarea ce i-s'a făcut mai an unei celebre artiste italiene în capitala Spaniei.

Dar' mângăierea și bucuria noastră sufletească este, că de astădată putem să aplicăm cu deplină satisfacție dîsa latină „*fortis fortuna juvat*“, adică, că pe artista română a ajutat-o curagiul seu!

Luni seara a pășit în teatrul german din loc în piesa de Grillparzer „*Des Meeres und der Liebe Wellen*“, în bucată, cu care a debutat pentru întâia dată și înaintea publicului din capitala monarhiei noastre și care se dîce a fi piesa sa de predilecție. Publicul, care acum sânt doi ani scia cu săptămâni înainte venirea renumitei Adelina

Patti și care avea înaintea sa o artistă, a căreia viață o cunoșcea din foiletoanele gazetelor maghiare până în amănunte, de astădată, deși nu a fost încunoscînt pe aceeași cale, totuși s'a înfățișat într'un număr neobișnuit de mare. Cel puțin 2000 de persoane erau de față, când s'a ridicat cortina.

Dar' lucru firesc, fiindcă sciri mai detaliate mare parte din acest public nu avea despre mărirea și valoarea celei-ce îi sta în față, când s'a prezentat pe podiu în rolul „Hero“, nici baremi un singur aplaus nu a răsunat. Și lucru de mirat, această întimpinare rece și, fără îndoială, neobișnuită pentru dînsa, nu a surprins-o de loc. Și-a început lucrul tocmai ca-și-când ar fi auzit furtune de aplauze. Abia s'a ivit însă, și privirile tuturor s'au întit spre dînsa. Când a pășit înaintea jertfelnicului de a depus votul, admirația se putea ceti pe fața fiesce-căruia, ear' când s'a depărtat din templu, condusă fiind de preotul cel mare și cărunt, privirea-i îndreptată spre Leander a înduioșat și cele mai tari inimi. Era mărirea și în același timp evlavioasă ca preoteasă distinsa artistă.

Dela aceste momente efectul a crescut treptat, până-ce la sfîrșitul actului al treilea, unde într'un monolog, ce scotea lacrimi din ochii fixați spre dînsa, și în care își plîngea soarta între păreții unei căsuți încungiuirăte de valurile Helespontului, înăbușită de valorile cele imense ale inimii, a ajuns a arăta ce este sublimul în artă.

așa pretinde interesul statului; și guvernul român se va face în sfârșit stăpân pe adversarii convenției din țeara lui. Negocierile cu România au fost încă totdeauna o școală a pacienței; aceasta va admite-o cel-ce își aduce aminte de negocierile privitoare la convenția vamală de mai nainte sau la îndelungata transformare a vămurilor de preț în vămuri specifice. Dar' tot aceste experiențe ne mai arată, cât de deosebit e punctul de privire al României la începutul și la sfârșitul negocierilor. Se pare, că zace în obiceiul negocianților români, de a începe cu pretențiuni enorme și cu cele mai mici concesiuni. Dacă se gândește omul, că de astădată dorințele Austriei sunt într-adevăr moderate și concesiunile ei foarte extinse, că Austria voese convenție, ear' pentru România sunt la mijloc interese vitale, nu se mai poate crede, că s'a rostit deja cuvântul din urmă. Cele două popoare învecinate și guvernele lor ar trebui să fie orbite, dacă n'ar pune odată capătul cărmuirii distrugătoare a războiului vamal.

Regenței și guvernului bulgar le-a succes a limita entuziasmul poporului bulgar pentru principele Alexandru, din incidentul Țilei născerii a acestuia, la barierele, care le pretindea actuala situație a principatului și considerațiunile față cu nervositatea Rusiei. Și acest fapt poate să se privească cu drept cuvânt de o bravură a regenței și a guvernului bulgar. Lucrul nu era atât de ușor, precum s'ar crede, pentru-că toate popoarele din Bulgaria se uniau într'acolo, că mișcarea pentru realegerea principelui Alexandru a luat dimensiuni de tot mari. Și într-adevăr, întrebarea ce umblă ați în Sofia din gură în gură nu mai este aceea, dacă principalele Alexandru va mai fi ales, ci numai aceea dacă principele Alexandru ar veni în Bulgaria, dacă ar fi reales? Din multe părți se și împinge prințul Alexandru spre o declarare în această privință. Dacă prințul se va afla îndemnat a lua cuvântul în această materie, se poate prevedea, cum are să fie declararea sa. Poporul bulgar se află într-o situație foarte strîmtoasă, și prințul Alexandru nu e numai în poziție, dar' și dator a avea în acest punct o privire clară, și această cunoștință trebuie să-l aducă la convingerea, că reîntoarcerea sa în Bulgaria în împregiurările de față ar fi atât pentru el, cât și pentru poporul bulgar isvorul celor mai serioase pericole. Aceasta o știe guvernul și regența din Bulgaria prea bine și-și jertfește mai bine popularitatea, decât să spriginească manifestațiunile poporului pentru realegerea Battenbergului.

Cu privire la faimele despre unirea Sârbiei, Bulgariei și a României într-o confederațiune balcanică, ministrul de justiție bulgar Stoiloff s'a exprimat cătră corespondentul din Viena al Țiarului englez „Standard“ în următorul mod:

„Reprezentantul nostru în Bucuresci e un om tîner de o experiență de abia șese luni în ceea-ce privește serviciul diplomatic și de sigur nu e o persoană potrivită, pentru de a pertracta despre

o afacere atât de importantă. În Sârbia, e adevărat, avem un reprezentant expert; dar' nici acolo nu s'a atins această temă. Eu sînt de părere, că o confederațiune balcanică nu se poate crea la masa verde și prin tractate, ci numai pe câmpul de bătaie, când statele balcanice vor fi odată silite să lupte în po-triva unui dușman comun“.

În Afghanistan a izbucnit din nou răscoala neamurilor Ghibziane ce s'a fost potolit înainte de asta cu vre-o câțva timp. Răscoala, în a căror frunte stă Mollahul din Sapari, au pus mâinile pe forturile Ghuzni ce zac în muntele Gul-Ruh, care dominează una din legăturile dintre Cabul și Candahar. Emirul Abdurrahman crede însă, că va pute în-suși și fără ajutor englez înăbuși revoluțiunea.

Cehii și Maghiarii.

„Narodni Listy“ răspunde la „avertisamentele“ Țiarului „Nemzet“ și scrie între altele următoarele:

Cu un suris îngâmfat credeau hegemonii maghiari, că vor pute să înăbușească în națiunea noastră începuturile acelei mișcări interesante, care se anunță cu parola: „Nu cumpărați făină ungurească și în general produse ungurești!“ Dar' fala maghiară simte deja în buzunările sale, că căpătina Bemacului încă tot 'și-a mai păstrat ceva din vestita sa virtușie și că metoda cu surisul îngâmfat nu are nici un efect față cu poporul nostru. Domnilor din Pesta le trece risul și mânia le undulează pe frunte, de câte-ori se gîndesc la agitațiunea Cehilor junii în contra productelor ungurești.

Foia Cehilor junii citează aici vocile lui „Nemzet“ și „Pesti Hirlap“ și apoi continuă:

Succesele politice ungurești în contra Slavilor se arată în faptă dela Bosnia până la Tatra, dela Balcani până la muntele gigantic. Dar' se vorbim numai de noi singuri: Să ne spună numai cineva, dacă poate: Făcutu-n-a vre-odată Maghiarul vre-un bine, ori nu ne-a strivit la părete pe noi totdeauna pumnul Ungurului, fie că s'a tractat de lucruri politice, fie că s'a tractat de cesiuni economice? De amenințările umflate ale organului lui Tisza nu ne temem, am ris de ele de ne-am prăpădit. Să facă domni Maghiari numai încercarea, vom vedea noi apoi, care o să fie cel mai tare. Industriei noastre cehice nu vor face ei stricăciune nici măcar de un bănuț, — ceea-ce putură face până acum în această privință, au făcut-o și fără de aceea îndestul de abundanț — cel mult, că vor indispune pe câte un fabricant din Reichenberg, Brün, Warnsdorf ori Rumburg, dar' capul nu ni-l vom sparge din această cauză. Precum am admis noi mișcarea crescîndă în popor în contra concurenței productelor ungurești, întocmai așa asigurăm cu toată francheta pe Maghiari, că aici au de a face cu o foarte puternică agitațiune economică, că se tractează de un adîncit contrast de interese de comunicațiune, că se folosește apărarea noastră economică față cu un pericol, care amenință a ne sărăci, ba chiar a ne nimici, deoarece-ce se lucrează în contra noastră cu favorisări, pe care noi nu le avem și deoarece- noi nu stăm numai fără scut, dar' și îmbrînciți față cu adversarii nostri înarmați. E vorba

deci de o apărare economică pentru existența noastră, care e tot atât de justificată, ba pe de o sută de ori mai justificată și mai delipsă ca agitațiunea maghiară din 1844.

În presa maghiară, raportul între Cehi și Maghiari formează mereu obiectul discuțiunii. Astăzi discută tema „Pesti Napló“, căci aruncă o privire asupra stărilor austriace acățându-se de Lex Fanderlik. „Napló“ constată progresul federalismului și al slavismului. „Cehii astăzi nu mai pretind restaurația dreptului public al Boemiei, ei clădesc însă din jos pe statul boem.“ O peatră pentru această clădire e și proiectul lui Fanderlik, care ar avea nesmintit drept urmare: întărirea puterii slave, și slăbirea poziției de putere a Germanilor. „Napló“ acată de aceste rapo-turi următoarea observație:

„E posibil, că Slavii austriaci de aceea accentuează „unitatea imperiului“, necesitatea de a se schimba organizațiunea precum și revisuirea transacției dualiste întemeiată pe dreptul public, pentru-că voese a crea o mare putere, pe basă federalistică slavă cu ajutorul Croaților, al Bosniacilor și al celorlalți Slavi din Ungaria, sperînd că prin aceasta vor ajunge la o mai mare preponderanță față cu Germanii, cu toate că ei și pe Unguri îi țes în combinațiunile lor. Asta este însă o iluziune. Mai înainte pentru-că Ungaria nu vrea să meargă, a doua pentru-că dacă noi vom fi scoși și îmbulziți din neutralitatea, care ne impune dualismul prin Slavii austriaci, ar fi minoritatea germană, spre care noi am fi împinși. Dacă însă în Austria, hegemonia Slavilor face imposibilă menținerea raportelor constituționale de acum și duce la experimente federale, ce urmează de aici pentru Ungaria? Nu cumva, unitatea imperiului? Nu, ci tocmai contrarul. Cu încetarea compromisului dela 1867 intră în vigoare vechia uniune personală; cu toată credința ce o păstrăm regelui nostru, avem datorința de a apăra cu jalușie drepturile noastre și a face țeara noastră neatrîntătoare de rivalitatea stricăcioasă a partidelor austriace.“

Noi reproducem aceste exprimări ale lui „Napló“ nu pentru-că doar' le-am da o mare importanță, ci numai că e interesant limbajul ce îl folosește astăzi o foaie, care în săptămânile de miere ale periodului actual număra între cei mai exaltați laudători ai cabinetului Taaffe, și între adoratorii aspirațiunilor naționale ale Cehilor.

Din Năsăud.

Onorată Redacțiune! Sperez că nisece oameni dovediți rîntăcioși, cum aveți reputațiunea de a fi D-Voastre, oamenii „Tribunei“, îmi veți da și mie, unui pătător voie să vorbesc și eu, scîiți așa: fără multă băgare de seamă, — dar' oblu, cum Țice Mocanul: „la inima drumului.“ Tragă apoi alții consecuența după cea mai bună a lor convicție; eu unul nu sînt dintre oamenii, care se supără când veți da loc rectificărilor, fie acele scrise în ori-ce limbajiu.

(Starea fondurilor grănițerești.) Partea cea mai mare a oamenilor din Ținutul fostului al II-lea regiment român de graniță sînt de părerea, că guvernul a voit să introducă între foștii grănițeri o demoralizație politică și că aceasta 'i-a succes atunci, când comitele Bánffy a numit ca director pe candidatul din 1884 al deputației dietei, pe dl Ioan Ciocanu, un om care pro-

duce o figură ridicolă prin maxima filosofică... care însă are obiceiul a fugi pe fiecare săptămână odată la comitele Bánffy, ca să relateze cele petrecute în Năsăud și să vină cu părerea că: Bánffy așa spune, altcum nu se poate. Un om dl Ciocanu, care e de părerea, că lucrul cel mai ieftin e să spună, că altcum nu se poate, fără însă de a recunoaște, că nu e d-lui destul om pentru comitele Bánffy, care, — se spunem adevărul, — știe ce plătesc oamenii și pune acolo unde vrea pe aceea, cu care poate... cum voiesce: fie din o pricină, fie din alta. Astfel când comitele Bánffy mină cu 4 cai în Năsăud, toată inteligența din Năsăud e în paradă, de trăsura cu patru cai toată obștia își ia pîlăria: Pretorul e afară cu servitorii în „Atilla“, primarul în cilindru cu servitorii uniformăți ai comunei, dl Ciocanu îl așteaptă ca primar al comunității grănițerești. Tabloul! Insuși pe bătrînul vicar gr-cat., unul dintre cei mai devotați, mai vrednici și mai vechi oameni ai grănițerilor, îl pun tinerii să-și iee pîlăria de comitele, pe vicarul, o figură marțială comitele însă nu-l observă. Astfel de când e dl Ciocanu director, de când e comitele Bánffy comisar guvernial, îl vedem pe venerabilul vicar cu capul descoperit înaintea comitelui Bánffy, îl vedem pe președintele fondurilor, că nu mai figurează nici în concursurile subscrise din „Gazeta Transilvaniei“: Lăttam Bánffy Dezső, klr. biztos, vedem pe mulți tineri politicieni demoralizați, că îl privesc preste umăr pe vicarul Moisl, care în viața lui a jertfit multe și foarte mari interese familiare pentru „nație.“

Voiam însă să vă spun nisece lucruri mai nou: În „Gazeta Transilvaniei“ dl comite Bánffy Dezső, klr. biztos publică un concurs pentru ocuparea postului de perceptor la fondurile scoletice confesionale gr-cat. grănițerești din Năsăud. Unui privat, perceptor suplent, un om foarte cum se cade, 'i-se spune să competeze, și la alegere lumea știe să spună, că dl Ciocanu a abusat de bunăcredința amicilor sei, că dl Ciocanu a avut avis expres, dela dl Bánffy prealinalt, să îl aleagă pe un funcționar de stat, cerut în pensiune; e drept, că în contra alesului ca un om de multă stimă oamenii n'ar fi avut nimic, dar' se spune, că dl Ciocanu prea îl întreabă pe dl Bánffy, prea îi raportează dlui Bánffy, prea multe „noutăți“ aduce dela dl Bánffy, prea mult îl admiră pe dl Bánffy și în sfârșit, că dl Ciocanu nu se pricepe, că mai mult din neînțelegere decât din rea credință spune că: așa și așa a Țis dl Bánffy, că nu se poate altcum, ei! și că ceilalți nu înțeleg, fiind oameni de carte sau soldați în pensiune. Astfel pe baza unui decret ce nu 'l-au vădut mulți, dl Bánffy are dreptul să contrasigneze publicațiunile comitetului fondurilor, astfel ședințele adunărilor generale se convoacă prin clopoțelul gimnasial abia când dl Ciocanu, — care în Țina anumită — promenadează pe afară, — vede cei patru cai ai dlui comite Bánffy, sosească acestia la 11 ori la 12 oare, astfel cei doi vrednici oameni, advocații Lica și Manu, înzadar se trudesce, când directorul numit, dl Ciocanu, ia o poziție pe partea dlui comisar Bánffy. Durere, dar' se pare că dl Ciocanu profită prea mult de abuzul ce crede că-l poate face cu grănițerii neinduiși în secretele, pe care dl Ciocanu le află în antișambra din Bistrița a dlui comisar Bánffy. Pofțiți apoi: „fi ai lui Martie“, susțineți demoralizația politică începută abia dela numirea dlui

Când cu încheierea acestui act monologul a încetat, publicul cel mult la început a erupt în o adevărată furtună de aplauze și în strigăte putrice de „bravo!“ și „hoch!“ De șapte ori a trebuit să se ridice cortina, pentru-ca marea tragediană, în chipul Herei, să domolească neastîmpărul celor cari nu mai erau stăpâni pe sentimentele lor și cari nu se mai săturau de a o admira și de a o vedea.

Ca un semn de distincție 'i-s'a predat în acest timp și un frumos buchet de flori.

Culmea artei dramatice însă a ajuns-o domnișoara Bărescu la sfârșitul reprezentațiunii, când sta lînga catafalcul, pe care era așezat cadavrul aceuia, pentru care Ți și noapte nu mai avuse odihnă pe timpul cât a petrecut în templu, și fără de care, nemai voind să trăiască, și dînsa a cădut jertfă valurilor celor nebriuite ale inimii omenesci. Aici cu deosebire 'i-a succes a dovedi, că ce efect poate produce o singură inimă asupra a mii de inimi. Abia mai puteai zări ochi nescălțați în lacrimi, deși cu toții șciam, că ce vedem nu este aievea, nu este decât o aparență. Dar' tocmai în aceasta zace arta, tocmai aici este puterea tainică, care ridică pe unii muritori dintre alți muritori și îi face nemuritori!!

Cu un cuvînt mișcărilor fine, mimica bine aplicată, glasul dulce și pîtrunzător și înfățișarea plastică și maiestoasă a tragedianei române într-atât au robit lumea sentimentală a privi-

torilor, încât chiar și oameni, cari ar fi dorit poate nesucces, la anumite scene, vrînd-nevrînd își băteau palmele.

Acest succes strălucit a fost cauza, că a doua Ți puteai ceti în foile, care mai nainte nu luaseră nici notițe despre debutare, chiar și laude mari asupra-Ți. Insuși organul de căpetenie al guvernului, „Pester Lloyd“ s'a aflat îndemnat a-Ți dedica nisece laude, de felul cărora nu ne mai aducem aminte să se fi învrednicit altă suflare românească. Caracteristic e numai, că pe când în foile scrise în limba germană se scrie mult și bine, pe atunci în cele cu limbă maghiară nu se scrie sau de fel, sau foarte puțin. Chiar jurnalul cel mai lătit astăzi la Maghiari, „Budapesti Hirlap“ nici baremi cu un cuvînt nu a luat notiță despre reprezentația de alaltăseară. Tot asemenea și organele independentilor.

Și tocmai în această atitudine se demască tendența și ura. Dar' în zadar le spunem noi oamenilor încăpățînați și orbiți de șovinism, că nu au tact și că greșită este procedura lor, pentru-că, înainte de a da cu capul de părete, tot nu ne cred. Facă-și dar' de cap, ear' noi să ne silim a spori stelele, ale căror rațe se aruncă și preste granițele pămîntului nostru, pentru-ca astfel să străbată în cercuri tot mai largi credința, că avem și, încât nu avem, dorim și nîsuim cu stăruință, ca să avem deasupra noastră un cer limpede și presărat cu stele. G. p.

Poesii populare.

Culesse de
Anania S. Hodoș.
La fîntăna cea de peatră
Vreau feciorii să se bată
Pentr'un ciocărlan de fată,
Și se 'mpușcă
Cu-o gălușcă,
Și se taie
Cu mălaie.
—
M'a făcut mama Lunia,
Să-mi fie dragă lumea;
Nici acum nu 'mi-e urîtă,
Fără lumea-i necăjită.

—
Până fusei prin Bănat,
Num'o mîndră-am sărutat
Dar' m'au prins și m'au legat
La poartă la Țerigrad;
Rele legi m'au judecat,
Pentr'un pic de sărutat.

—
Toarce, furcă și tu fus,
Că eu merg la crișmă 'n sus;
Trei fire pe fus am pus,
Trei cupe de vin s'au dus,
Trei le-am pus pe rischitor,
De nu mă-Ți săruta mor.

Frunză verde măerană,
M'a luat Neamțul cătană,
De m'a Ține Neamțul bine,
El s'o cătăni cu mine;
De m'a Ține Neamțul rău,
Frunza și codru-i al meu.

—
Mă dusei la Vineria,
La Maria, mândra mea;
Dădu-Ți bună seara 'n casă,
Ea-mi pune cina pe masă,
Eu cînai și mai rămase,
Ea 'ncepă a mă mustra,
C'am cinat și la alta.

—
Frunză verde lemnșor,
'Mi-a fost drag de-un domnișor,
Lemnșorul s'a uscat,
Domnișorul m'a lăsat.

—
Orb am fost și doară beat,
Când plecat-am la 'nsurat;
Frunză verde 'n codru des,
ȚoȚi feciorii 'și-au ales
Ce-a fost verde și frumos,
Ce-a fost bun și dragostos,
Dar' eu, Doamne, ce-am ales:
Ce-a fost mai rău în ovės.

Ciocanu ca director al fondurilor grănițeresci. Dar' dl Ciocanu spune, că: Mă credeți, dacă v'as pute spune, ați vedea, că altcum nu se poate. Același lucru, pe care îl accentuează și dl Dr. V. Babeș, când Vă ȋdice în „Luminătorul“, că D-Voastre, oamenii „Tribunei“ știți multe lucruri, dar' dacă ați ști ceea-ce a aflat dl Babeș, ați vedea, că nu se poate altcum, că nu se poate să susțină programul național din Sibiu, — poate și mai virtuos atunci, când dl Ciocanu se candidează de deputat guvernamental în fostul al doilea regiment român de graniță numai pentru-ca în minutul ultim să salveze locul rezervat unui guvernamental din centru. Dl Ciocanu e o figură, prea ridicolă, prea naiivă și astfel dacă nu pentru rea credință, cel puțin pentru această naiivitate va binevoi a se reîntoarce la cariera didactică și va ceda cu onoare postul ce-l ocupă mai ales fiindcă dl Ciocanu e ca dascăl un om dintre cei mai distinși, un aderent al noii direcții și ar fi daună, ca ceea-ce ar pute presta pe terenul literar să jertfească unei ambiții personale. Opiniunea publică e, că dl Ciocanu ar trebui să revină ați la cariera de profesor, unde se pricepe, unde ar pute să-și câștige un nume pe terenul literaturii naționale, căci: dl Ciocanu e unul dintre cei mai moderni dascăli românești, un talent netăgăduit în specialitatea sa, dar' — cestiunile juridice sînt pentru alții, politica e pentru oamenii crescuți în aceasta. Să sperăm că-l vom bine-venta pe dl Ciocanu ca profesor la gimnaziul gr.-cat. din Năsăud și ca pe un vrednic reprezentant al corpului învățătoresc de aci. Pe acest teren are viitor și titlu la nume.

Ce bine ar fi, dacă grănițerii de aci, din Sibiu și din Bănat ar fi pus de mult fondurile „grănițeresci“ sub administrația „confesională“. Căpiva funcționari căduți și multe fonduri de bani mântuite de comisari „regesci“ — perdere mică și profit curat. E vorba însă de grănițerii și mai ales aci la noi până în sfîrșit ne vom trezi ca grănițerii fără fonduri.

(Reuniunea Mariană.) Sub acest nume există de mult în ȋnutul Năsăudului o reuniune învățătorească. Toată lumea se întreabă: pentru-ce nu e în fruntea acestei reuniuni cel mai bun dascăl ce-l avem: dl Basiliu Petri? Dl Maxim Popu e un eminent profesor, dar' o reuniune învățătorească se prezintă cu mai multă fală cu un president ca dl Basiliu Petri, unica autoritate didactică ce o avem. Dl Petri poate să fie cam rătăcios, poate să fie chiar extravagant în cerințele didactice, dar' înainte de toate oamenii au să facă abstracție dela persoane și să se prezente în public cu cel mai vrednic om din cercul lor de lucrare. Dl Petri va fi un om foarte rătăcios, poate chiar rău, ambițios, îndărătnic, va fi avînd și alte multe greșeli oable și nedrepte, dar' rămîne o autoritate didactică, cel dintău dascăl românesc, un învățător, pe care nu e permis să-l lăsăm să se ocupe cu alte afaceri. Dl Petri pentru cei care ȋnțeleg e o putere pedagogică, cum arare-ori aflăm și la cele mai culte popoare: e un talent în specialitatea sa. (Va urma.)

Cronica.

Numiri. Secretar de comite suprem pe lîngă comitele suprem al comitatului Timișului a fost numit, cu rangul de concipient-adjunct ministerial, Hugo Logotheti, fost vice-notar onorar al comitatului Pojona.

Dis-a maica cătră mine,
Să nu joc în joc cu mine;
Dar' eu nu mă pot răbda,
Să nu-mi joc ibovnica.

Săracile dragostile,
Chiusesc ca paserile;
Numai la fereastră mea
Chiusesc voe rea.

Măndra mea de peste deal
Ar veni, dar' n'are cal;
Măndra mea de peste vale,
Ar veni, dar' n'are cale.

Dragă 'mi-a fost dragostea,
Mai de mult nu de-acuma;
Mie lumea 'mi-a fost dragă,
Numai mintea 'mi-a fost slabă.

La fîntăna la isvor,
Se 'ntălnesc-un dor cu-un dor
Și fac legea fetelor;
Legea fetei că-i făcută:
Stringe-o 'n brațe și-o sărută
Și-i dă drumul să se ducă.

Nevasta, care-i nevastă,
Slobodu-i să se iubească,
Și cu mine și cu altul,
Numai să n'o scie satul;

Și cu mine și cu tine,
Numai să n'o scie mine.

Fata, care-i fată mare,
Merge făloasă pe cale;
Fata, dacă se mărită,
Merge pe cale sgulită,
Ca și-o clocă ciupelită.

Bine-i stă mândrei gătată
Tot cu haine dela șatră;
Dar' mai bine ei 'i-ar sta,
De-ar fi făcute de ea.

S'au mîniat fetele,
Că iubesc nevestele;
Cine are ochi și minte,
Vede, că nu 'mi-s urite.

Cântă cucu'n par de vie,
Eu gîndiam că-mi cântă mie;
El cânta la cei voinici,
Care s'au dus de pe-aiici.

Dis-a maica cătră mine,
Să nu rid în joc cu mine;
Dar' eu asta n'o pot face,
Să nu rid cu cine-mi place.

Detragerea debitului postal în Ungaria. Ministrul reg. ung. de interne a detras debitul postal în țările cernoane Sldui Stefan foi rutenesci din Lemberg „Novi Prolog“, și foi rutenesci „Nauka“, ce apare în Viena.

Manevre. În anul acesta se vor ține mari manevre finale ale corpurilor de armată 7 (Timișoara) și 12 (Sibiu). Mai înainte se vor ține exerciții în divizie de infanterie, apoi manevre de corp de armată cu reciprocitate pe terenul Deva—Orăștie—Hațeg premergînd acestor manevre serviciul de cercetași a cavaleriei (16 și 17 Septembrie). Manevra finală se va ține în 19, 20 și 21 Septembrie n.

Necrolog. Primim următorul anunț de moarte: Cu inima frîntă de durere anunță subscrisii tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, cumcă *Dionisiu Chendi*, protopresbiter gr.-or. al tractului Mediașului, după un morb de tot repentin a reposat în Domnul astăzi în al 67-lea an al vieții sale fatigat, al 44-lea al fericitei sale căsătorii și tot al 44-lea al preoției sale. Însmormîntarea rămășițelor pămîntesci se va celebra în comuna natală a defunctului Șarșul-săsece (Szász-Sáros) Duminecă în 29 Martie. Mediaș, în 26 Martie (7 Aprilie) 1887. Ana Chendi n. Androne, soție. Ioan Chendi, Basiliu Chendi, Dionisiu Chendi, Ana Perția, Sofia Pușcariu fii. Iustina Chendi, Ana Chendi surori. Demetriu Perția, Zaharia Pușcariu, gineri. Ilariu Chendi, Eugenia Chendi, Maria Chendi, Sofia Chendi, Aurelia Perția m. Marian, Ioan Marian, Ana Perția, Eugenia Perția, Dimitrie Perția, Basiliu Perția, Otilia Pușcariu, Victoria Pușcariu, Ilariu Pușcariu, nepoți.

Reuniunea școlară maghiară. Presidentul reuniunii școlare maghiare, Carol Gerlőczy, a adresat presidenților comisiunilor cercuțelor, o scrisoare circulară, în care acesta provoacă pe comisiunile cercuțelor, ca să desvolte o mai mare activitate în interesul reuniunii. Căci se prezintă reuniunii de multe-ori cereri, a căror considerare ar fi de folos pentru națiunea maghiară. Așa de pildă s'a adresat de curînd presidentului inspectorului școlar din comitatul Aradului cu rugarea, ca să sprijinească școala de lucruri de lemn ce e de a se înființa în comuna Rodna, până acum locuită aproape exclusiv de Români. Această comună, care până acum a fost aproape romanisată, s'a recăștigat națiunii maghiare. Spriginirea acestei școle, precum și a altora pretind însă bani, care s'a pute câștiga făcîndu-se o mai mare propagandă din partea comisiunilor cercuțelor. Rămîne mai mult de făcut în comitatele Budapesta-Pilis-Cumania-mică, căci după datele ce există mai locuiesc acolo între 580,000 locuitori, 114,000 Nemaghiari, și anume 73,000 Germani, 34,000 Slavi și 7000 Sîrbi. În comitatul acesta există 29 comune slave, 42 germane și 7 comune sîrbesci. Este o frumoasă problemă a națiunii maghiare, a căștiga fiii acestei populațiuni pentru națiunea maghiară. Presidentul mai provoacă în sfîrșit încă odată, ca să se întreprindă o activitate mai mare pentru câștigarea de membri și bani.

O tovarășie „patriotică“. D-nii Áved Jákó, Cosieriu János și Dr. Mayer Ödön, adevă un Armean, un Grec (?) și un Ovreu, s'au întovărit la un gheșeft „patriotic“, înființînd în orașul „făgăduinței“ Alba-Iulia: „Gyulafehérvár. Politikai, társadalmi és szepirodalmi hetilap“ cu deviza: „tisztas, hamisítatlan szabad-elmiség“, ceea-ce în limba negustorească se traduce cu „Billig und schlecht“. — Avis alegătorilor „coșeri“.

Oprire de import în România. Guvernul român a oprit, precum află „Pester Lloyd“, importul de haine, albituri și încălțăminte vechi, precum și de sdrênțe și de schimburi de pat, dacă toate acestea sînt menite pentru comerț.

Earăși foc mare în Galiția. Un sub-urbiu al orașului Sniatyn a fost nimicit prin incendiu. Paguba e mare.

Dr. Asachi, unul dintre cei trei profesori noi dela facultatea de medicină din Bucuresci, și-a început deja cursul de chimie hirurgică la spitalul Filantropia de acolo.

Din pășunile lui Apostol Mărgărit. „Pol. Kor.“ raportează din Salonic ddo 6 Aprilie n. următoarele: Cunoscutul șef al propagandei române din Macedonia și Albania, Apostol Mărgărit, care a fost arestat sînt acum vre-o câteva săptămîni de către autoritățile din Monastir, fiind bănuț de agitație, a fost pus în libertate la intervenirea ministrului plenipotențiar român din Constantinopol. Fiind însă autoritățile din Monastir îngrijite, că el își va urma agitațiunile pornite, l-au dus cu escortă la Salonic. Numai după-ace s'a aflat în edificiul consulatului român din Salonic 'i-s'a fost dat deplina libertate. După-cum spun autoritățile, Apostol Mărgărit a plecat în 27 Martie n. la Constantinopol.

Avis pentru întreprindători de construcții. Camera comercială și industrială din Brașov aduce prin aceasta la cunoscința cercuțelor interesate, că în scopul întreprinderii clădirii unei casarme în Brăila, se va ține în ministerul de război român la 27 Aprilie v. la 2 oare după amiază o pertractare a ofertelor. Planurile de clădire și condițiunile se pot vedea la secțiunea tehnică din ministerul de război român. Publicațiunea relativă la această întreprindere a apărut în „Monitorul oficial“ din 11 Martie a. c. Nr. 262.

Măsuri de precauție bulgare. Guvernul bulgar a luat măsuri speciale de precauție la ȋnțurarea Dunării și au Mării-Negre, precum și la frontiera ȋnșire România și Turcia. Abstragînd dela înființarea de bande revoluționare în Reni și dela atentatul în contra prefectului Mantoff, s'a vîdut silit guvernul bulgar a lua aceste măsuri mai ales prin ȋmpregiurarea, că corăbiile societății de navigație pe Dunăre, ȋntemeiată de principele Gagarin, reluînd comunicațiunea pe Dunăre, fac propagandă revoluționară în porturile bulgare. Pe aceste corăbii se ȋmpărtășesc ȋntre pasageri fără deosebire de naționalitate proclamațiuni de cuprins răsăvîrător în contra regenței bulgare, chiar și mesele precum și scaunele acestor corăbii sînt lipite cu asemenea proclamațiuni, și telegramele fîngate din porturile române se trimit din partea raportatorilor de ȋiare ce se aflau pe aceste corăbii.

Starea prefectului bulgar Mantoff e ȋncă tot foarte îngrijitoare. Guvernul bulgar 'i-a dat de seire în mod oficial, că va primi asupra-și în ori-ce ȋmpregiurări grijea pentru familia sa.

Tragedie de amor. Cetim în „Pester Lloyd“: Din Cinci-Biserici ni se depeșează următoarele: „Funcționarul de finance Augustin Bader a fost ȋmpușcat aȋi noapte de amanta sa Catarina Kovács, carea după omorul comis s'a sinucis și ea prin o ȋmpușcătură bine nimerită. Amîndouă cadavrele au fost transportate la spital.“ Mai primese „Pester Lloyd“ următoarele detalii: „Femeia Catarina Kovács, născută Futats, trăia despărțită de soțul ei, un funcționar din Kaposvár, și ȋntreținea relațiuni amoroase cu practicantul de finance Gustav Bader, care urîdu-se în sfîrșit de dragoste prea multă, concură pentru un alt post din Kaposvár. Catarina Kovács aȋi despre aceste și plănui a-și răsbuna asupra necredinciosului amant. Ea ȋnviță pe Bader la dînsa pe Duminecă seara. Acolo apoi mîncară și beură până noaptea tîrșiu. În sfîrșit Bader se puse la odihnă. Catarina Kovács nici că s'a desbrăcat, ci aștepta până amantul ei va fi adormit. Apoi îl ȋmpușcă în pept. După-ace Bader după o scurtă luptă cu moartea își dete sufletul, ea îi luă mîinile, 'i-le puse preste olaltă, apoi îl acoperi. Se puse apoi pe canapea și ȋndreptă arma în contra sa. În momenta a fost moartă, lovită de glonțul bine nimerit. Dîna următoare s'a făcut obducțiunea cadavrelor. Catarina Kovács a avut o viață foarte agitată; mai anii trecuți ea a fost amanta unui director de bancă, care murînd 'i-a lăsat toată averea. Bader avea ȋntrare în cele mai bune cercuri din Cinci-Biserici.“

Note istorice

despre
Arta danțului.

(Urmare și fine.)

Cesare Negri vorbește în cartea lui de o mulțime de colegi, care au ajuns pe scara de onoare la cea mai ȋnaltă treaptă. El numește pe Pompeo Diobono dela Milan, pe care Henric al II-lea al Franciei 'l-a ȋmbuibat de onoruri și bogății. „Dacă cerul“, exclamă Negri, „ar fi acordat acestui principe o viață mai lungă, poate am fi vîdut un concetățean al nostru ocupînd cele mai ȋnalte demnități în Franța.“

Din lungul șir de celebrități de danț, de care vorbește Negri, rezultă că în acea epocă Italia și mai cu seamă Milanul, precum mai tîrșiu Franța, au ȋnzestrat toate curțile și toate orașele cu maestri de danț. ȋntre alții autorul mai pomenește pe Pietro Martire dela Milan, în serviciul lui Ottavio Farnese la Roma; pe Francesco Legnano dela Milan la curtea lui Carol al V-lea și la aceea a lui Filip al III-lea; pe Giovanni Francesco Giera dela Milan în serviciul lui Henric de Valois, când era rege al Poloniei; pe Ambrogio Landriano, supranumit „Mazza Castroni“ dela Milan, tot la curtea Poloniei; Giulio Cesare Lampugnano dela Milan, maestru de danț la curtea lui Filip al III-lea;

pe Carlo Beccaria dela Milan, elevul lui Negri, maestru de danț la curtea lui Rudolf al II-lea ș. c. l.

Alături cu ambii maestri italieni, Carosa și Negri, ocupă în literatura balerină un loc ȋnsușnat și un canonic francez. Un preot ȋntre maestrii de danț? Nu este un ce atât de extraordinar, căci acest lucru s'a repetat de mai multe ori atât în Franța cât și în Spania. Jehan Tabourot, fiul lui Etienne Tabourot, consilier regesc și administrator la Dijon, s'a născut în anul 1519. De o foarte bună constituțiune corporală, arătase din copilăria lui o deosebită plăcere cu exercițiile corporale și o mare ȋnclinare pentru danț, pe care ȋnvățase la Poitiers. Tatăl seu nutria speranța, că fiul seu se-ȋ succede în funcțiunile sale; dar' în urma unei boale periculoase, care-l aduse pe marginea mormîntului, muma lui îl devotă bisericei, dacă va scăpa și-ȋ va redobîndi sănătatea. Ca un fin ascultător credea de datoria lui a se conforma dorinței mamei sale și ȋntră la 1530 la un ordin religios. Deși ȋi lipsia ori-ce vocațiune pentru profesiunea eclesiastică, atât de puțin corăspundătoare cu caracterul seu, tot ȋși stăpîni natura și nu ȋntărșia să ocupe un loc ȋnsmnat ȋntre clerici, astfel că în anul 1574 a fost numit canonic la Langres.

ȋn această pozițiune avuse ocaziunea, prelungă ȋmplinirea obligațiunilor sale religioase, să se ocupe de studiul obicînuirilor și ceremoniilor bisericesci și în special de danțurile religioase, care pe atunci erau foarte usitate. Vechea lui ȋnclinare pentru acea artă se redesteaptă și-l ȋndeamnă a publica în vîrsta de 69 ani o carte sub titlul: „Orchestrgraphie. traité en forme de dialogue, par lequel toutes personnes peuvent facilement apprendre et pratiquer l'honnête exercice des dances, par Thoinot Arbeau, Langres 1588.“ Un volum ȋn cuatro. Thoinot Arbeau este un pseudonim și anagramul numelui Jehan Tabourot. El ȋdice în precuvîntarea cărții, că deși este prea bătrîn ca să mai exercite această artă, tot doarece a vedea substituindu-se danțurile oneste din trecut celor imorale și rușinoase, care le-au luat locul spre regretul onorabililor domni și doamne ȋnzestrați cu o rațiune sănătoasă. Cartea lui este una din cele mai mari rarități bibliografice, căci nu mai există decăt un singur exemplar la Paris în biblioteca orașului. Jehan Tabourot (sau Thoinot Arbeau) se consideră inventatorul choreografiei, adevă al artei de a fixa prin ajutorul unor semne speciale diferitele figuri și pozițiuni ale danțului.

Și arta de a se servi de castagnete spre acompaniamentul danțurilor naționale spaniole are literatura sa specială. Opera de căpetenie în această privință s'a ȋmpărit la Madrid în anul 1792 la tipografia regească și este ȋntitulată: „Crotalogia“ sau știința castagnetelor; o ȋnstrucțiune științifică asupra modului de a mînu castagnetele la danțul Bolero, ș. c. l. (Titlul ocupă o pagină ȋntreagă). Autorul este, ca și Tabourot, un eclesiast, licențiatul Francisco Agostin Florencio, și cartea lui a avut cinci edițiuni; el a fost tare atacat și combătut de un Lopez Polinario, dar' apêrat și justificat de Don Alexandro Moya, care a publicat un „Tromfo de las castañuelas.“ Florencio pune în cartea lui pe Cristofor Columb și pe Galilei în conexitate cu castagnetele (!) și stipulează o mulțime de reguli; ȋdice, că trebuie să se observe trei unități crotalogice, adevă unitatea acțiunii, aceea a timpului și aceea a locului. (Aristotele și Castagnetele!?) După ȋnvățatul autor există două feluri de castagnete, masculine și feminine, „machos y hemaras.“

(„Românul.“) Un fost librar și biblioman.

Posta ultimă.

Viena, 8 Aprilie n. L. M. contele Paar a fost numit prim adjutant general al Maiestății Sale ȋmpăratului.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 9 Aprilie n. La 1½ oare după amiază s'a ȋscat foc în tipografia societății *Franklin*. Tot acoperimîntul stă în flăcări. E în pericol și casa vecină, proprietatea cassei de păstrare „Erste vaterländische Sparkassa“. Se fac cele mai ȋntinse lucrări de mîntuire.

Viena, 9 Aprilie n. Calătorul african Lenz a sosit aici.

Bucuresci, 9 Aprilie n. Guvernul a dispus, ca petrecerea în România să se permită numai acelor Bulgari, care pot dovedi, că au o anumită ocupațiune.

Sofia, 9 Aprilie n. Guvernul a primit un lung raport dela Stoiloff, care e mulțumitor căt pentru ȋmpărtășirile ce le conține.

Constantinopol, 9 Aprilie n. Riza-Bey a renunțat la ori-ce speranță de a mai produce o ȋmpăcare a partidelor bulgare.

Petersburg, 9 Aprilie n. (ȋmpărtășire particulară.) Ieri s'a ȋnceput procesul în contra celor ce au participat la atentatul dela 13 l. trecut n. La pertractare s'au chemat și oameni de ȋncredere dintre cetățeni și nobilime.

Budapesta, 9 Aprilie n. Focul dela tipografia *Franklin* în curînd s'a localizat și potolit.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Economie.

Piața din Sibiu, 8 April. Grâu hectolitra 47—80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.30, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.30, până fl. 5.10 sâmbura 68 până 72 chilo fl. 3.70 până fl. 4.10, orz 58 până 64 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, ovăș 40 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.10 până fl. 4.50, melașul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 2.40 până fl. 2.60, semăntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, linte 78 până 82 chilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 48.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 58.—, sâmbura fl. 22.— până fl. 24.—, luminei sâmb. d. fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sâmb. fl. 46.— până fl. 48.—, săpunul fl. 22.— până fl. 25.—, fân 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spiritul p. 100 l. 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 26 până 40 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec — până — cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Mediaș, 7 Aprilie. Grâu hectolitra fl. 6.— până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.70; sâmbura fl. 3.50 până fl. 3.60; orz — până fl. —; ovăș fl. 2.30 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.75; semăntă de cânepă fl. 4.— până fl. 4.25; crumpenele fl. 1.60 până fl. 2.—; melașul hectolitra fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.50 până fl. 4.—; linte fl. — până fl. —; chiminul (sâmbura) fl. — până fl. 40.—; sâmb. brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sâmb. vârsate fl. — până fl. 44.—; unsoarea de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slămina fl. 40.— până fl. 50.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fânul fl. 1.40 până fl. 1.80; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 20 până 24 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 44 cr.

Piața din Făgăraș, 1 Aprilie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.60 până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 5.—; sâmbura fl. 3.60 până fl. 4.—; cucuruzul fl. 3.80 până fl. 4.20; ovășul fl. 2.40 până fl. 2.50; semăntă de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; semăntă de in fl. 9.— până fl. 10.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.50; mazerea fl. 6.— până fl. 9.—; linte fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.50 până fl. 2.40; melașul fl. 7.— până fl. 8.—; sâmb. brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 24.—; unsoarea de porc 70—72, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până 35.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de mel 16 cr.; ouă 6—7 cu 10 cr., chim fl. — până fl. —; lumini turnate de sâmb. 40 cr. până 46 cr.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 7 Aprilie n. s'a notat: ungurești bătrâni grei 47.— cr. până 48.½ cr. ungurești grei, tineri 50.½ cr. până 51.½ cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușori 49.— cr. până 50.½ cr., marfă țerănească, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 48.½ cr. până 49.½ cr., ușoară 48.½ cr. până 49.½ cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 48.½ cr. până 49.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 48.½ cr., transito ușori 48.— cr. până 48.½ cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpeniță la gară.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 26 Martie 1887.

Vănzătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libru	prețul lei în aur
Vasilato	Peirano	Porumb	1050	61½	6.56
Samarian	L. Mendl	"	2500	60	6.50
Vamvuri	Nicolopolo	"	2800	58½	6.32½
Bach	Chrisovloni	"	750	58½	6.35
Grosovici	Petricioni	Grâu	375	58½	11.85
Cușof	"	"	2800	59	12.35
Vamvuri	Nicolopolo	"	2950	58½	11.85
Emberico	Marchiani	"	3250	59½	12.30
Nicolaidi	Carnavali	"	3900	57½	11.20
Carandino	"	"	2970	59	11.82½
Dreifus	Bellet	"	1850	56½	11.—
Tetene	Nicolopolo	Săcară	1400	52½	5.97½
Bach	L. Mendl	Orz	3850	41½	4.07½
Valler	"	"	1600	41	4.—

Bursa de Budapesta

din 7 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	101 40
" " hârtie " 5%	88 20
Împrumutul căilor ferate ung.	150 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonuri rurale ung.	104 60
" " cu cl. de sortare	104 60
" " bănățene-timișene	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	104 50
" " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99 —
Împrumut cu premiu ung.	124 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125 —
Rentă de hârtie austriacă	80 50
" " argint austriacă	81 50
" " aur austriacă	112 75
Losuri austr. din 1860	133 50
Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
" " de credit ung.	286 50
" " " austr.	281 50
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102 —
Galbeni împărătești	5 95
Napoleon-d'ori	10 07
Mărci 100 imp. germane	62 50
10 Livres sterlingi	127 50

Bursa de Viena

din 7 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	101 20
" " hârtie " 5%	88 15
În rumutul căilor ferate ung.	150 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98 30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116 —
Bonuri rurale ung.	104 50
" " cu cl. de sortare	104 50
" " bănățene-timișene	104 50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104 50
" " transilvane	105 40
" " croato-slavone	104 50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98 75
Împrumut cu premiu ung.	124 80
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124 75
Rentă de hârtie austriacă	80 70
" " argint austriacă	81 90
Rentă de aur austriacă	113 10
Losuri austr. din 1860	133 25
Acțiunile băncii austro-ungare	877 —
" " de credit ung.	286 —
" " " austr.	281 —
Argintul	—
Galbeni împărătești	5 99
Napoleon-d'ori	10 08
Mărci 100 imp. germane	62 55
10 Livres sterlingi	127 45

Cursul pieței din Sibiu

din 9 Aprilie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vând.	8.45
Lire turcești	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.10	"	1.11

Bursa de București.

Cota oficială dela 4 Aprilie st. n. 1886.

Rentă amort. (5%)	Cump.	95.—	vând.	95.½
" Rur. conv. (6%)	"	83.40	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a României	"	940.—	"	950.—
Împr. oraș. București	"	34.—	"	36.—
Act. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.¾	"	82.¼
Schimb 3 luni	"	—	"	—
Societ. const.	"	128 60	"	—
Aur	"	18 —	"	18.¼

827/1887.

[442] 2—2

Publicare de concurs.

Postul de notar cercual al comunelor împreunate Săcel, Aciliu și Mag cu reședința în Săcel, devenind vacant, pentru ocuparea aceluia se escrie concurs.

Cei-ce doresc a câștiga acest post, care este împreunat cu salar anual de 500 fl. și cu taxele statorite în tarif pentru lucrări private, sînt provocați a înainta cererile lor instruite conform dispozițiilor articolului de lege I din anul 1883 la subscrisul până în finea lunii Maiu a. c.

Seliște, în 3 Aprilie 1887.

Pretorul suprem:
Liviu de Lemény.

Provocare.

În sensul hotărîrii direcțiunii subscrise, dela 27 Februarie st. n., domnii proprietari ai titlurilor provisorie de acțiuni ale institutului de credit și economii „Mureșiana“ de sub Nrii 89, 90, 94, 95, 96, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 144, 145, 157, 158, 389, sînt provocați a solvi restanțele din rata a IV expirată la 1 Septemvrie a. tr. cel mult în timp de 4 săptămîni dela ultima publicare a acestei provocări la cassa institutului subscris la din contră în sensul §-lui 9 din statute își vor perde dreptul de acționar ear' sumele răspunse până acum vor trece în fondul de rezervă al societății. [437] 3

S.-Reghin, în 31 Martie st. n. 1887.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Mureșiana“.

Pianuri de Bösendorfer

sosite, în model mic și mare,

de **prima** calitate

[438] 2—2

la **600 fl. și 800 fl.**

Depozitul de pianuri al lui

Heldenberg.

Sibiu, piața Hermann 8.

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[432] 3

„**Amicul Familiei.**“ Dîar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1½—2½ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, romanuri, suveniruri de călătorie ș. a.; — mai departe tratează cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijiile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¼—3¼ coale; și publică articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sîrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fîntăna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiluliu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Sătenaului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Deviza acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pînză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pînză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sînteii Vergure Maria a Născătoare de D-zeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACTIILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele acestora cu trei luni înainte de scadența lor.